

Куьн атуй, рагъ атуй Лезги Википедиядиз

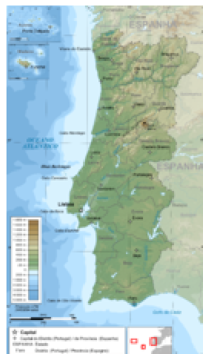
Квевай дуьзар хъийиз жедай ахъа энциклопедия

Къе 2020 йисан 20 июль я, Ислен югъ, 23:19 UTC
Лезги чIалал макъалайрин кьадар **4088**
Мобил жуьре (https://lez.m.wikipedia.org), ЦIийи хъувун (https://lez.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%9A%D1%8C%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BD_%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD&action=purge)

География — Харусенят — Тарих — Илим — Жемят — Ксарикай — Дин — Техника — Спорт — Манияр — Философия

Вири

Хкягъай макъала

Португалия (порт. *Portugal*, миранд. *Pertual*), официал **Португалрин Республика** — Европада виридалай рагъакIидай пата авай гьукумат. Пиреней зуростровдин кьыблединни — рагъакIидай пата чка кьунва. Кефер ва рагъэкъечIдай патай Испаниядихъ сергьатда ава, кьыбле ва рагъакIидай патай Атлантик океандин ятари кьунва. Гьукуматдин тIвар Порту шегьердин тIварцикай арадал атана, амма латин чIалал *Portus Cale* — «чими порт» мана гузва.

Кьенин Португалиядин чилера дегь чIавалай инсанар яшамиш жезвай. Галияр, кельтар, лузитанар, кинетар, финикияр, римвияр ва дегь немец халкьарикай свевар, бурияр, вестготар хьтин дегь халкьари Португалиядин харусенятда, культурада ва кьиспеда чIехи гел туна. Гилан Португалиядин майдандик акатзавай Лузитания провинция Рим империядиз талукь тир. Португал чIалан бинеламишуниз римдин культуради чIехи таъсир гана: португал чIал, римжуврин латин чIалаз пара мукьва я.

Португалия вилик фенвай уьлквейрикай я, яшамиш тегьердин рейтингда дуьньяда 19-лагьай чка кьунва. Европа Садвалдин ва Садхьанвай халкьарин Организациядин член я, Португалия гьакIни Латин садвал, Латин Америкадин уьлквейрин организация, ОЭСР, НАТО, Португал чIалан уьлквейрин садвал, евродин зона ва Шенгендин зона хьтин организацияриз бине эцигнай уьлкве я.

(ва масабурни…)

Маса хкягъай макъала (**4**) | Килигун

Хъсан макъала

ЦIийи макъала туькIуьрун

Макъалаяр гьикI кхьидатIа килига (гьеле урус чIалал)

ТIалабун: Квез лезги чIал хъсандаказ чидачтIа, макъалаяр кхьиз эгечIмир. И википедияда авай гъалатIар жезмай кьван, лезги чIалан грамматикани лексика кардик кутуна дуьзар хъувун тавакъу ийизва.

Макъала туькIуьрун

Килигун

Хкягъай шикил

Хкягъай шикил
Шаблон:Potd/2020-07-20 (lez)

Килигун

Вики-календарь

Вакъиаяр

Суварар

Дидедиз хьана

- 4 июль (1926) — Альфредо Ди Стефано, аргентинадин ва испаниядин футболист, гьужумдайди.
- 10 июль (1856) — Никола Тесла , сербиядин ва американдин туькIуьрайди-алим, физик, электроинженер.
- 10 июль (1951) — Ярмет Эфендиев, лезги шаир ва кьираг.

Къирицl чlал (*КъырыцIаь мез*) — къирицI халкьдин хайи чIал. Нах-дагъустандин чlаларин хзандин лезги чlаларин группадин кьибле патан лезги чIаларик акатзава. Анжах хзандин къене рахазвай чIал хьиз Азербайжандин Къуба, Исмаиллы ва Хъачмаз районрин са шумуд хуьрера гегьенш я. И чIалал рахазвайбурун кьадар, чара-чара малуматрив кьурвал 5-8 агъзур кас я.

КъирицI чIалаз виридалайни мукьва — ергуьж, гьапут, жекни элик чlалар я. Лингвистикадин алимри и кьуд чIал къирицI чIалан нугьатар тирди лугьузва. Амма им гьакъикъатдив кьазвай кар туш. И чIаларин векилри сада-сад са жизви кьванни гъавурда акьазвайтIани ибур дегь алпандин кьилдин мукьва чIалар я. Дуьньядин терг жезвай чlаларин сиягьдик ква.

(ва масабурни…)
Маса хъсан макъала (**2**) | Килигун

Хкягъай сиягьар

Сербиядин шегьерар — официал шегьеррин статус гвай Сербиядин инсанар яшамиш жезвай чкаяр я. Сербия Республикадин территориядин тешкилатдикай тир къанундив кьурвал, шегьеррин статус тайин тир районрин ва адак акатзавай маса инсанар яшамиш жезвай чкайрин экономикадин, административ, географиядинни медениятдин юкьваз гузва. Уьлкведа 27 шегьер ава, маса чIехи инсанар яшамиш жезвай чкаяр шегьердин тегьерда кутунвай посёлкаяр хьиз гьисабзава (серб. *градско насеље*).

(ва масабурни…)
Маса хкягъай сиягьар (**2**) | Килигун

Макъалаяр

Лезгийрикай

Лезгияр • Лезгистан • Лезги чIал • Садвал • Дагъустан • Дербент • Магьачкъала • КцIар • Алпан • Етим Эмин • СтIал Сулейман • Кхьинар • Кьепеле • ЧIалан падежар

Лезги хуьрер

Манкъулидхуьр • Кьасумхуьр • Камарван • Агъа Лакар • Смугъул • Турцияда авай лезги хьурер • Чlехи

- 18 июль (1918) — Нельсон Мандела, Кьибле-Африкадин Республикадин муьжуьд лагьай президент, чIехи политикни африкадин халкьдин арада гьахъвилин женг чIугвадайди.
- 21 июль (1951) — Робин Вилиамс, америкадин актёр ва стэндап-комик я.
- 28 июль (1954) — Ризван Ризванов, лезги шаир, тариххъан ва таржумахъан.

(*мадни...*)

Кьена

- 7 июль (2014) — Эдуард Шеварднадзе, гуржийринни советрин политикадинни гьукуматдин крархъан, Гуржистандин экс-Президент.
- 15 июль (1904) — Антон Павлович Чехов, урус кхьираг, прозаик ва драматург.
- 23 июль (2013) — Джалма Сантос, бразилиядин чIехи футболист, хуьдайди я.
- 30 июль (1898) — Отто фон Бисмарк, сифте канцлер Германиядин империядин, гъвечIигерман рекьяй гьукумат сад авур.

(*мадни...*)

Килигун

1000 макъала

Июлдин эхирдал Лезги Википедияда и макъала туькIуьрна / кIвалах хъувуна бегьемарна кIанда:

1. ЦIай (азар) (*2567 байт*)
2. Инглис чIал (*44 862 байт*)
3. Санкт-Петербург (*49 231 байт*)
4. Рак (*0 байт*)
5. БалкIан (*54 байт*)
6. Будда Шакьямуни (*0 байт*)
7. Пабло Пикассо (*240 байт*)
8. Католицизм (*10 243 байт*)
9. Экономика (*14 092 байт*)
10. Юкьван асир (*0 байт*)

1000 макъала | Килигун

Муругъ • Грар • Филфили • Къара Куьре • Ахцегь • Кьурагь

География

Къавкъаз • Азия (Евразия) • Америка (Кеферпатан • Кьиблепатан) • Австралия ва Океания • Африка • Антарктида • МуркIарин океан • Лас океан • Атлантик океан • Инд океан

Илимар

Астрономия • Биология • Экология • Физика • Химия • Этнография • Философия • Геология • География • Тарих • Математика • Метеорология • Статистика

ЧIалар

Араб • Урус • Инглис • Хинелугъ • Табасаран • Немец • Тай • Туьрк • Фарси • Финн • Амхар • Латин • Чувуд • Африкаанс • Монгол

Дин

Ислам • Хашпара дин • Буддизм • Индуизм • Иудаизм • Атеизм

Гьукуматар

Азиядин • Европадин • Африкадин • Америкадин (Кеферпатан • Кьиблепатан) • Океаниядин

Гьайванар

КицI • Гъед • Фил • Деве • СикI • Крокодилар • Сев • НуькI • Керекуьл • Муьнуьгъ • Цегвер

Спорт

Кьуршахар • Баскетбол • Гимнастика • Залан атлетика • Теннис • Футбол

Килигун

Чешне "https://lez.wikipedia.org/w/index.php?title=Кьилин_чин&oldid=81251" я